

CESTA SKOZI RADOVLJICO (1933-1953)

Cesta mimo hotela Grajski dvor in Hranilnice (1933)

Leta 1933 so v Radovljici začeli graditi hotel Grajski dvor (stavba je najprej nosila ime Mestni dom), ki je nato postal središče turističnega dogajanja v mestu. Zaradi tega pa so morali preurediti tudi ceste. Stara cesta iz Predtrga do starega dela mesta (naprej do Kroke), ki je tekla ob obzidju grajskega parka je »izginila«, saj so podrli obzidje (tam, kjer je včasih stala glorjeta, so zgradili hotel). Verjetno so razširili tudi cesto skozi Predtrg, saj se je takrat že dobro razvil avtobusni promet.

Cesta, ki je prej tekla mimo Marolta, je sedaj šla naravnost mimo Makaca, naprej mimo kapelice sv. Janeza, nadaljevala pa se je ob novo zgrajenem hotelu. Takrat je bil vhod v hotel na drugi strani in je tam stekla tudi nova cestna povezava.

Vir: DAR

Cesta mimo gostilne Hiršman, ok. 1935

Vir: arhiv Rajko Jagrič

Cesta od Rodarja do Makaca, ok. 1935

Vir: arhiv Rajko Jagrič (detajl)

Cesta mimo Makaca, ok. 1935
Vir: Digitalni arhiv Radovljica

Cesta za hotelom Grajski dvor (od Makaca do Narodne šole), 1932
Vir: Digitalni arhiv Radovljica (detajl)

Cesta ob hotelu Grajski dvor, ok. 1940
Vir: arhiv Zvone Razinger

Križišče za hotelom Grajski dvor in hranilnico, od. 1934
Vir: DAR - Digitalni arhiv Radovljica

Cesta proti Lescam (1933-1953)

Cesta proti Lescam, ok. 1940
Vir: Digitalni arhiv Radovljica

Cesta proti Lescam (mimo Posojilnice), ok. 1940
Vir: Digitalni arhiv Radovljica

Cesta proti Lescam (mimo Prosvetnega doma), ok. 1930
Vir: arhiv družina Sartori-Čebulj

Cesta proti Lescam (mimo občine), ok. 1943
Vir: Digitalni arhiv Radovljica (foto Kunz)

Pred vojno so bili v Radovljici le 3 avtomobili. Enega je imal urar Ambrožič, drugega pek Perc, tretjega pa dr. Slivnik. Pred tem (pred letom 1938) je imel avto v Radovljici dr. Voves. Četrty avto je imel v lasti tudi geometer, ki pa se z njim ni nikoli vozil. Petega so imeli še gasilci.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici in okolici nekdanj in danes (avtorica Marjana Grm, izdano 2003)

Cesta proti Kropi (1933-1953)

Priključek za Kropo pri hotelu Grajski dvor, ok. 1950
Vir: arhiv Zvone Razinger

Cesta mimo Zadruge, ok. 1940
Vir: arhiv Majda Resman

Cesta mimo Savnika, ok. 1935
Vir: Digitalni arhiv Radovljica

Cesta mimo Mencingerja, ok. 1950
Vir: arhiv Rajko Jagrič

Cesta mimo Graščine, 1943
Vir: Digitalni arhiv Radovljica

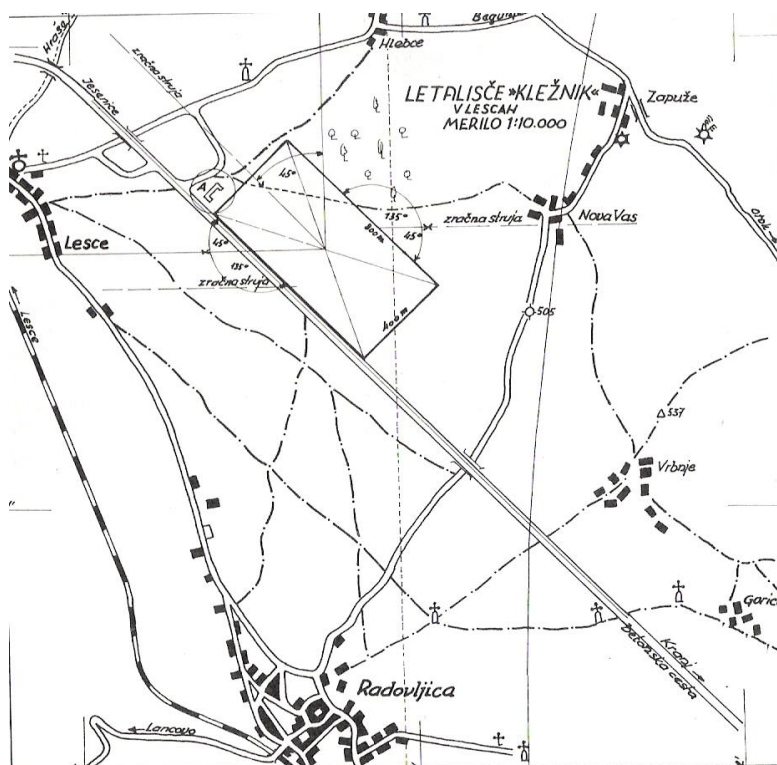
Cesta mimo Burcelja in Bezulneka, ok. 1950
Vir: foto Cene Avguštin

Betonska cesta mimo Radovljice (1939/40)

Državna cesta mimo Radovljice je povsem spremenila prometne poti na Gorenjskem. Podjetje Slavec iz Kranja je v letih 1936/38 zgradila betonsko cesto od Ljubljane do Kranja, v letih 1938/40 pa še od Podvina (semaforsko križišče) do Lesca (do Valanta oz. današnjega drugega križišča). Prav tako sta bila do leta 1940 zgrajena oba podvoza: za Begunje in za Hlebce. Cesto je delalo gradbeno podjetje SLAVEC iz Kranja. Rekli so ji tudi »Banovinska cesta«, ker jo je financirala »Banovina bana Jelačića«. Najbolj pogosta imena pa sta bila državna ali magistralna, čeprav se je med ljudmi še najbolj ohranilo ime - betonska.

Odcep za Radovljico je bil prvotno samo v Šmidolu. Kasneje pa so ga napravili še pri podvozu za Begunje v istem nivoju. Ta del ceste je bil po Jalnovi ulici navezan na staro že omenjeno cesto, ki je vodila mimo Hiršmana (bil je začetek kasnejše Kranjske ceste, ki je bila zgrajena v času gradnje avtobusne postaje).

Vir: Franci Valant

Betonska cesta mimo Radovljice in Kležnika, 1944

Vir: Partizanska kartografija (avtor Branko Korošec; knjižnica NOV in POS, 1986)

...Tedaj smo imeli samo eno betonsko cesto, in sicer med Ljubljano in Kranjem. Njena dolžina je bila vsega 25 km. Druge ceste so bile makadamske, zaprašene in umazane. V Italiji so takrat imeli veliko boljše ceste, že takrat je bila zgrajena zelo dobra avtocesta med Trstom in Benetkami ...

Vir: Med svobodo in rdečo zvezdo (Moja družina in moje otroštvo, str. 10, 11 in 12); avtor Dušan S. Lajovic - Ljubljana: Nova obzorja 2003.

V zadnjih letih pred drugo svetovno vojno so rekonstruirali v večjem obsegu tudi banovinske ceste. Za sodoben avtomobilski promet so usposobili 6 km dolg odsek Podvin-Lesce. Cesta je imela 8 m široko betonsko cestišče in posebno kolesarsko stezo. Gradilo jo je gradbeno podjetje I. Slavec iz Kranja.

Vir: Med obema vojnama - Gorenjski kraji in ljudje III. (Gorenjski muzej Kranj, 1987

Poglej slike v mapi »Cesta na Podvinski klanec«!

Pripravil: Goran Lavrenčak (DAR)

Prvič objavljeno: 20. 08. 2011 (spletna stran Občine Radovljica)

Zadnjič dopolnjeno: 01. 12. 2014